Monimuotoisen pihan vuosikello

KEVÄT

- Tarkkaile kevään ensimmäisiä kukkia ja pölyttäjiä ja säästä aikaisin kukkivia puita ja pensaita, kuten raitaa ja pajua.
- Älä siivoa kaikkia kuivia varsia heti, sillä hyönteisiä voi vielä talvehtia niiden sisällä.
- Tarkista linnunpöntöt, puhdista rännit ja laita sadeveden keräys valmiiksi.
- Levitä valmista kompostia kasveille ja istutuksille.
- Kokoa risuista ja oksista lahopuuaita tai hyödynnä biohiilenä tai hakkeena.
- Lisää kasvualustaan ravinteilla ladattua biohiiltä parantamaan maan rakennetta sekä veden- ja ravinteiden pidätyskykyä.
- Levitä kasvien ympärille oman pihan lehdistä, ruohosilpusta tai hakkeesta tehtyä katetta.
- Kylvä ja istuta pölyttäjien suosimia kasveja.
- Opettele tunnistamaan villiyrttejä ja hyödynnä niitä ruoanlaitossa.

KESÄ

- Jätä osa nurmikosta kasvamaan ja leikkaa vain kulkureitit sekä oleskelualueet.
- Anna apiloiden, yrttien ja hyötykasvien kukkia pölyttäjille.
- Huolehdi kukkajatkumosta myös loppukesällä esimerkiksi kehäkukilla ja auringonkukilla.
- Tarjoa eläimille ja hyönteisille vettä sekä hyödynnä kastelussa sadevettä.
- Poista haitallisia vieraslajeja ennen niiden siementämistä.
- Suosi luonnonmukaisia kasvinsuojelukeinoja.
- Tarkkaile pihan pölyttäjiä ja merkitse muistiin, milloin kukintaa tai suojaa tarvitaan lisää.
- Anna kukkien siementää ja kerää niittykasvien siemeniä seuraavaa kasvukautta varten.

SYKSY

- Jätä osa pudonneista lehdistä nurmikolle. Ne voidaan silputa ruohonleikkurilla pieneksi katteeksi, joka maatuu ja palauttaa ravinteita maahan.
- Siirrä loput lehdet pensaiden alle hyönteisille ja siileille, ravinteeksi kasvimaalle tai lehtikompostiin.
- Perusta puutarhakomposti, jos pihassa ei vielä ole sellaista.
- Lisää oksia ja risuja oksa-aitaan tai lahopuuaitaan.
- Kylvä niittykasvien siemeniä vähäravinteiseen maahan syksyllä maan ollessa paljaana.
- Istuta puita ja pensaita, joiden kukat, marjat tai suoja hyödyttävät pihan muita lajeja.
- Jätä perennojen varret ja siemenkodat talveksi pystyyn. Ne tarjoavat ravintoa linnuille ja talvehtimispaikkoja hyönteisille.
- Vältä koko pihan siivoamista paljaaksi.

TALVI

- Kompostoi biojätteet ympäri vuoden lämpökompostorissa tai bokashoimalla. Lisäämällä jätettä pieninä erinä useammin voit vähentää jäätymisen mahdollisuutta.
- Seuraa eläinten jälkiä lumessa ja opettele tunnistamaan pihan ja lähiympäristön lajeja.
- Ruoki lintuja.
- Rakenna tai kunnosta linnunpönttöjä hyvissä ajoin ennen pesimäkautta.
- Kerää ja hyödynnä korsia, kuten koiranputken varsia ja järviruokoa, hyönteishotelleja ja piharakennelmia varten.

Materiaalin on tuottanut GreenSavo - Ilmasto- ja ympäristötekoja yhdessä -hanke, jonka rahoittajana on Itä-Suomen elinvoimakeskus Euroopan maaseuturahasto 2023–2027